

Rente, og dette er, troer jeg, et godt Fingerpeg for os om, at det, hvis vi behandle disse Forhold med Letfindighed — og jeg troer rigtignok, at vi i den senere Tid have behandlet dem med en vis Letfindighed — der være nu større eller mindre — snart vil vise sig, at det obligationsføgende Publicum vil betragte vore Papirer med langt mindre Kjærlighed og altsaa vil give en langt mindre Pris for dem og sige, have vi ikke større Sikkerhed, saa ville vi ogsaa have større Rente, og dette Forhold vil komme til at trykke os overordenlig stærkt. Smedens det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) ganske vist med god Føie gjorde den Bemærkning, at vor finantstille Stilling vilde forbedres med Aaret 1877 og med Rette gjorde opmærksom paa de mange store Byrder, som vi til den Tid vilde være befriede for, saa troer jeg dog ikke, at det er berettiget at see hen til 1877 og den mellemliggende Tid uden tillige at kaste et Blik paa de store Armeer, der staae opstillede og de mange Penge, der gives ud for Kanoner; det er muligt, det kommer til Krig, og det er muligt, at det ikke kommer til Krig, det skal jeg ikke udtale mig om, men vist er det, at naar man betragter Tilstanden i Løbet af de følgende 10 Aar, er der for os al mulig Grund til ikke at oversee disse Forhold, og det er dobbelt vigtigt for os, fordi i kritiske Tider vil vor Credit, som vi tidligere have nydt, i højeste Grad komme os tilgode, og derfor mener jeg, at vi skulle indrette vore ordinære Udgifter derefter. Jeg vil strax gaae videre end egentlig min Følelse tillader mig, idet jeg betragter Jernbanerne som et nyt erhvervet Activ for de Beløb, vi give ud dertil. Med Hensyn til de ordinære Udgifter mener jeg, at vi skulle gaae aldeles samme Vej, som vi gjorde før sidste Krig, idet vi dengang hvert Aar forbedrede vor Status. Vel maa man her tage i Betragtning, at vi ere blevne mindre, og at vi altsaa have mindre Skattevne, men vi have dog faaet 29 Millioner ved Fredsopgjørelsen, som ganske sikkert ville repræsentere en Værdi til aarlig at afdrage paa Statsgjælden. Det

er derpaa begrundet, at denne Sum er opgjort. Medens det er naturligt, at vi benytte af de 29 Millioner for det Afdrags Bedkommende, som vi tidligere havde Skatteydere, som vi nu have mistet, til at hjælpe os med, ville vore Creditorer være berettigede til at forlange, at vi gaae frem paa samme Maade som tidligere med Hensyn til Afdraget paa vor Gjæld, og altsaa supplere det Afdrag, vi tidligere præstede, og saaledes gjøre en aarlig Fremgang i vor Status af 12—1300,000 Rd. Nogle mene rigtignok, at en Fremgang af 1 Million aarlig kan være tilstrækkelig, og det er naturligvis en Skønsag; men Alle være dengang enige om, at vi bør gjøre Fremgang, naar vi ville beholde en saa god Credit, som er nødvendig for at styre vor daglige Huusholdning og navnlig nødvendig i kritiske Tider. Nu gaaer det ærede Medlem — og det har undret mig at høre dette af det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgfreds (Spouneck), thi han nærmede sig ellers i sine Udtalelser meget den Betragtning af Forholdene, som jeg har gjort gjældende; han gaaer endog videre end jeg, idet han paa ingen Maade vil betragte Jernbanerne paa den Maade som jeg; — han mener, at vi bør forbedre Skatten, og hvis vi ikke kunne faae den, som vi ville have den, maa vi hellere undvære den. Det er et Raisonnement, som jeg ikke kan gaae ind paa, og som det i høj Grad undrer mig at høre fra hans Side. For det Første troer jeg, at det er meget saerligt at gaae ind paa, hvad man i Principet anseer for at være galt, og at det ikke gaaer an at sige, at det ikke kommer an paa en Million. En Million spiller en overmaade stor Rolle. Vi have jo seet anført en Gjæld af 66 a 67 Millioner; altsaa en Million spiller ganske vist en stor Rolle. Men der er en anden og langt væsentligere Betragtning, og det er nemlig den, at man ikke skal søge altfor ofte at variere med Skatter. Naar vi ifjor have indført en overordentlig Skat, saa vil jeg sige, at om jeg troede — og som vist ikke en Gæste troer — at vi kunne undvære den om et Par Aar, saa kommer det ikke an paa at undvære den et